

Men om Endemaålet for dansk Valutapolitik var der altsaa i Efteraaret 1925 praktisk talt Enighed.

Se, at Tempoet for Kronestigningen blev saa hurtigt og derigennem skæbnesvangert for Erhvervslivet, er jo en Sag for sig, og jeg maa maaske her have Lov til at indskyde, at dersom man fra Nationalbankens Side ved en Lempelse i den skarpe Kreditindskrænkning og ved at gaa til en lavere Diskonto paa et tidligere Tidspunkt kunde have hindret den hurtige Kronestigning, har Nationalbanken paa taget sig et tungt Ansvar ved ikke at gøre dette. Jeg beder ærede Medlemmer erindre, at vi havde en Diskonto af 7 pCt. lige til Slutningen af August 1925, da Kronen var naaet op over 90. Og jeg vil føje til, at dersom Regeringen ikke har lagt sin Indflydelse i Vægtskaalen overfor Nationalbanken for at opnaa saadanne Lempelser, da har den sit store Medansvar for den hastige Kronestigning.

Men medens der saaledes var Enighed om Endemaålet for dansk Valutapolitik, har der jo langt fra været Enighed om, hvorledes man skulde overvinde de Vanskeligheder, som den hurtige Kronestigning forvoldte Erhvervslivet. Jeg skal her først omtale mit eget Partis Stilling.

Efter Venstres Opfattelse er det mest virkningsfulde Middel til at overvinde Erhvervsvanskelighederne hurtigst muligt at faa Udgifterne bragt ned i Forhold til Kronens øgede Værdi. Det er saa afgjort det mest virkningsfulde Middel til at modvirke Vanskelighederne indenfor Erhvervslivet, og her bør Staten gaa i Spidsen. Derfor fremsatte vi i sidste Rigsdagssamling vort Forslag til Beslutning, hvilket medførte, at man fra socialdemokratisk og radikal Side vedtog et Forslag til Beslutning, der paalagde Regeringen ganske overordentlig store Forpligtelser med Hensyn til Udgifternes Nedbringning, Forpligtelser, isom Regeringen jo for allerstørste Delens Vedkommende har siddet overhørig, hvilket mit Partis Finanslovdorfer saa klart og tydeligt paaviste gennem sit Foredrag forleden Dag. Vi kræver her, at Staten skal gaa foran for at faa Udgifterne ned. Men ærede Medlemmer vil erindre, at under Behandlingen af Kriselovene i sidste Rigsdagssamling har jeg

paa mit Partis Vegne Gang paa Gang fra denne Talerstol fremhævet, at hvad der var af mest Betydning for Erhvervslivet efter dette: at Staten gik i Spidsen med at faa bragt Udgifterne ned, var, at man indenfor Erhvervslivet fik Produktionsudgifterne bragt ned paa et saadant Grundlag, at Landets Erhvervs virksomheder var i Stand til at optage Konkurrencen, ogsaa Konkurrencen udadtil. Jeg bruger udtrykkelig her Udtrykket Produktionsudgifterne. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, som talte for et Øjeblik siden, udtalte sig om, at Venstre siger, at Arbejdslønnen skal ned. Vi hævder for vort Vedkommende, at Produktionsudgifterne skal ned, og herunder ogsaa Arbejdslønnen, for saa vidt den er for høj til, at Virksomhederne kan drives rentabelt. Det udlægges saa paa den Maade fra vore politiske Modstanderes Side, at Venstre ønsker at være Løntrykkere. Det er ganske illoyalt og ganske urigtigt at udlægge det saaledes. Vort Parti ønsker, som alle i dette Land maa ønske, at Arbejderne er i Stand til at tjene en saa god Løn som paa nogen Maade muligt, det har vi alle den største Interesse i; men vi maa ikke se bort fra, at Grænsen for, hvilke Lønninger der indenfor Virksomhederne kan ydes, ligger i Virksomhedernes Afkastningsevne. Ingen Virksomhed kan bære højere Lønninger end dem, som betinger, at Virksomheden ikke i det lange Løb kommer til at gaa med Tab. Det maa man gøre sig klart, og hvis man stiller Krav om for høje Arbejdslønninger — og her tænker jeg paa Lønninger fra de højeste til de laveste indenfor en Virksomhed — og i det hele taget ønsker at have højere Produktionsudgifter, end Virksomheden er i Stand til at bære, da skader man vedkommende Virksomhed i Stedet for at gavne den. Jeg har den Opfattelse, at hvis man havde fulgt det Raad, som mangfoldige Gange er fremsat fra denne Talerstol fra vor Side, hvis Regeringen vilde have medvirket hertil og anbefalet sine Meningsfæller indenfor de faglige Organisationer at optage frivillige Forhandlinger om Ændringer i Arbejdsoverenskomster, der var indgaaet paa et Tidspunkt, da Kronen havde en ganske anden Værdi, end den